

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vivat Rex Carolvs

Franz <I., Frankreich, König>

[Köln], 1519

VD16 F 2325

Invictissimi Atqve Christianissimo Carolo Ro. regi designato, Hispania[rum]
insuper, ac utriusq[ue] Siciliae regi, Austriae Burgundiaeque[ue] principi
potentissimo, Herma[n]nus de Nuenar Comes, nomi[n]e ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34650

INVICTISSIMO

ATQUE CHRISTIANISSIMO CA

rolo Ro. regi designato, Hispaniarum insuper,

ac utriusque Siciliae regi, Austriae Burgun-

diaeque principi potentissimo, Hermā

nus de Nuenar Comes, nomine

studiosorum Germaniae, sa-

lutem atque foelicitate

tem perpetuam

optat.

OSTEA

Quia
mor

apud Germanos increbuit augu-
stiss. rex Carole, te, dei optimi ma-
ximique nutu beneficioque, Christia-
nae Reipublicae principem ac mo-
deratorem designatum esse, incre-
bile est, quanta fuerit omnium Ger-

manorum exultatio. Et potissimum illorum, qui sub patro-
cinio aui tui gloriosissimi Maximiliani Augusti bonis
studijs operam suam locauerunt. Hi quippe cum pien-
tissimo principe, ac studiosorum suorum defensore spoliatos se
iamdudum uiderent, non iniuria acerbissimo luctu, &
ingenti moerore perculsi torquebantur. Sed hunc subito
leniuit foelicissima fatorum series, neque leniuit tantum, ue-
rumetiam cumulatissimo gaudio commutauit. Fuere
tunc inter hos aliqui ornatissimi uiri, qui me tacite adhorta-
bantur, ut ad te stilum conuerterem, & hoc, quantulun-
cunque est, literarum negotium, nomine studiosorum Germa-

D

nia mihi desumerem. Quibus (ut uerum fatear) parui
haud inuitus, cum quod officij mei id esse ratus sim, tum
etiam q̄ occulte me stimulare, immo impelleret, nuper
inflicta, non mihi tantum, sed etiam doctissimis & ho-
nestissimis uiris, contumelia, quorum nonnulli fuerunt,
qui mihi magna necessitudine deuincti tenebantur, ita
ut non paruam contumeliae partem in me redundare
cernerem. Quapropter cum hanc omnes in te Carole
Cæsar spem, fiduciamq̄ coniecerimus, ut studiorum no-
strorum futuræ te haud dubio & patronum, & uindicem
putemus, rogant te studiosi omnes, atq̄ eruditissimi to-
tius Germaniæ literarum professores obtestantur, ut re-
nascentium iampridem bonarum artium curam habere ue-
lis. Ipsa quoq̄ Germania florentissimis, atq̄ pulcherri-
mis ingenijs undiq̄ excultam sese conspiciens, summo
desyderio, summoq̄ affectu optat, ut tuo augusto au-
spicio foedissimam sophistarum barbariem e suis finibus
exterminare uelis, quæ iam annos plus quam octingen-
tos, magno cum dedecore, atq̄ iactura omnium artium
perdurat. Has nobis reliquias abominabiles barbarorum
tumultus inuexerunt Gotti, Longobardi, Vandalis, Sla-
ui, Huni, Nordmanni. Hos itidem defacare, & excutere
tuo candore perfacile poteris. Quam in re non opus est ut
multum laboris insumas. Iacta sunt fundamenta, nihil
restat, nisi ut uel tuo, uel optimatum tuorum patrocinio
structura fulciatur. Dignum profecto principe, dignum
illustribus uiris patrocinium. Magnus enim rex fuisse
Dionysius ille Tyrannus perhibetur, sed non parum or-
namenti contulit huic Platonis, & Aristippi familiaritas.
Quantum uero laudis Cyro regi ficta Xenophontis hy-
storia comparauit? Quid esset iam Meccenas, nisi Vergi-
liū sortitus esset præconē? Quid de Alexandro rege di-
cam? nescio certe an huic plus profuerit dignitas Aristo-
telis, quam subiugata Asia, & cæsus Darius potentissi-
mus aliq̄ Persarū dñs. Nam inter alias eius laudes quasi

amplissimam hanc refert Plutarchus in eo libello, quem
 πορὶ ᾧ τῷ Ἀλεξάνδρου τύχης καὶ ἀρετῆς inscripsit, cu-
 ius uerba subiiciam ἢ ἢ, ἀρμονιακὸν ἀνάξαρχον ἐνὶ μὲν
 τατορ ἢ ἢ φίλων ἐνὸς μίσε. πύρρον δὲ τῷ ἡλείῳ πρῶτον
 ἐντυχόντα μυρίους χυσὸν ἐδοκε, ἐνοκράτη δὲ τῷ πλά-
 των ὅ σπυγῆ πεντήκοντα τάλαντα δωρεὰν ἐπέμψε. ὅν κ
 σίκετον δὲ ἢ Διογένης ἢ καὶ ὁ μαθητὴς ὅτι ἄρχοντα ἢ κυβερνή-
 των κατέσκη. Sed non sunt nobis longe repetenda exē-
 pla, ἀν ὀφθαλμοὺς obuersatur gloriosiss. auus tuus Maximi-
 lianus, ὃς nemo unq̃ fuit in prosequendis doctis hoibus
 liberalior, munificentiorq̃. Et fieri nequaquam potest,
 ut huic tu uirtutibus, & egregijs factis cedere uelis. Im-
 perium Romanum obtines, idipsum humanitatis arti-
 bus tutelare quoddam numen semper fuit. Te igitur
 alterum Antoninum nobis exhibe, quem inter optimos
 principes merito consecrauit uetustas, & eidem gloriæ
 palmam tradidit, ita, ut singulari hoc ἐπιθέτω appella-
 retur φιλόσοφος. Redde itaq̃ sua præmia bene me-
 rentibus, fove studiosa ingenia, & breui uidebis in Ger-
 mania renasci Athenas. Coerce quæso imperiosum, &
 uiolentum genus quorundam sophistarum, qui ad per-
 niciem literarum nati sunt, Theologistas dico numero
 non admodum multos. Et ut rem totam intelligas, fra-
 tercules quosdam magnis titulis insanientes, iube suorum
 cœnobiorum curam gerere, iube domi fratribus suis re-
 gendis operam impendere, sacris faciendis inuigilare, po-
 pulum Christianum diuino uerbo & euangelica doctri-
 na reficere, non decoquere rem familiarem, non excitare
 turbas in ecclesia, non spargere rumores, non seminare
 linguæ suæ uenena in uulgus, non labefactare famam
 bonorum uiroꝝ, non uendicare sibi in alios imperi-
 um, qui omnium debent & uita & exemplo esse humili-
 mi. De quibus, & si apud te iure conqueri possem, utq̃

D ij

pote quos senserim famæ meæ gravissimos hostes, tamē
malo hoc tempore communem causam agere, quam me-
ipm vindicare. Vnica, crede mihi, pestis est in Germania
IACOBVS HOSTRATVS, quam si restinxis
Ἰσαὶ πάντα καλῶς, homo præter ingentem suam auda-
ciam insignit impudens, atq; temerarius. Nolo equidem
mihi tantum ut fidem adhibeas. Omnes interroga (si
libet) per Germaniam doctos viros. Omnes læsit, omni-
bus æque infestus est. Quid multa? studiosorum pub-
licus ex professo est hostis, *ἡ δὲ ἡμετέρα ἐλευθερία*.
Quare te iterum atq; iterum rogant, hunc ut tua aucto-
ritate compescas, & ut uel tacere omnino, uel melius lo-
qui præcipias, censorem sui, non aliorum agat, domui suæ
consulat, & iuxta Apostolicam doctrinam, non sit uer-
bosus, nō detractor, sit sobrius. Quod si ita, ut speramus,
effeceris, polliceor tibi, q; omnes, qui in studijs literarum
aliquid consecuti sunt, id ipsum gratissimo, & iucundissi-
mo animo acceptum tibi referent. Omni denique stu-
dio, diligentia, industriaq; suas opes in te certatim effun-
dent, sua studia tibi addicent, seipsos tibi perpetuo
deuoueunt. Teq; cum totius orbis cōmodo,
Nestoriam senectam superare optant, ut
hostibus tuis foelicissime domine-
ris, ut fidei Christianæ utilissime
præsis. Vale, & hanc le-
gationem nostram
p tua clemen-
tia boni
consu-
las.